

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 16Co/214/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226283
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Prikrylová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3112226283.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody 848,09 eur a nemajetkovej ujmy 169,62 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 14C/384/2012-153 zo dňa 11. mája 2015, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **zrušuje** a **vec vracia** tomuto súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 848,09 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 169,62 eur a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy žalobca odôvodnil nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Trenčín v exekučnom konaní sp.zn. 49Er/78/2011, ktorý spočíval v tom, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol exekučný súd v zákonnej lehote podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného v čase podania tejto žiadosti napriek tomu, že vec nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala rozsiahlejšiu spoluprácu s účastníkmi konania. Exekučný súd rozhodol o tejto žiadosti dňa 28.4.2011 zamietnutím žiadosti, pričom exekučné konanie začalo už dňa 7.12.2010, došlo k omeškaniu viac ako 142 mesiacov. Žalobcovi vznikla majetková škoda predstavujúca náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. Uplatnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca odôvodnil tým, že samotné konštatovanie porušenie práva na rozhodnutie v stanovenej lehote bez zbytočných prieťahov nepovažoval za dostatočné zadostučinenie vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Jej výšku stanovil žalobca ako 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom a táto predstavuje nemajetkovú ujmu za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky cestou exekúcie (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu). Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci žalobca písomne požiadal o predbežné prerokovanie náhradu na náhradu škody. Do podania žaloby žalovaný pozitívne nereagoval.

Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 14C/384/2012-83 zo dňa 10.3.2014 žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací uznesením č.k. 4Co/619/2014-117 zo dňa 25.2.2015 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Podaniami zo dňa 12.9.2013, 7.3.2014 a 7.5.2015 sa žalobca domáhal prerušenia konania z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu až do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti žalobcu, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Z uvedených dôvodov navrhol prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Dňa 7.5.2015 bolo súdu prvého stupňa doručené podanie žalobcu toho istého obsahu, ktorým opätovne navrhol zrušenie pojednávania nariadeného súdom prvého stupňa (9.9.2013) a z tých istých dôvodov navrhol prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Zároveň bolo súdu prvého stupňa doručené podanie žalobcu, ktorým sa ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní spolu so žiadosťou o jeho odročenie na neurčito z dôvodu podania návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla predložiť Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp.zn. 7C/6/2010.

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa zistil, že exekučnému súdu, Okresnému súdu Trenčín, bola dňa 17.1.2011 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného - žalobcu, proti povinnej Z. T. pre vymoženie 192 eur istiny s príslušenstvom. Uznesením č.k. 49Er/78/2011-10 zo dňa 17.2.2011 exekučný súd žiadosť súdneho exekútora zamietol. V odôvodnení exekučný súd uviedol, že exekučný titul - rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu pri spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s. sp.zn. SR 08698/10 zo dňa 29.9.2010 vznikol na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere obsahujúcej neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré sú neplatné (neprijateľný poplatok za úver, neprijateľné úroky z omeškania vo výške 91,25 % ročne, rozhodcovská doložka). Uznesením č.k. 49Er/78/2011-12 zo dňa 16.6.2011 exekučný súd exekúciu zastavil podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku. Od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do vydania uznesenia exekučným súdom o zamietnutí tejto žiadosti uplynula doba 1 mesiaca.

Na zistený skutkový stav súd prvého stupňa aplikoval čl. 1 ods. 2, čl. 2 ods. 2, čl. 7 ods. 5, 7 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 3 ods. 1, 2, čl. 4 ods. 1, 2, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993, § 3 ods. 1 písm. d/, § 6 ods. 1, 2, 4, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., § 41 ods. 2 písm. c/, d/, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.6.2010 do 31.05.2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.2.2015 a dospel k záveru, že nie je právne dôvodné priznať uplatňované peňažné plnenia na žalobcom tvrdenom skutkovom základe. Základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. V danej veci nebola splnená podmienky existencie nesprávneho úradného postupu, preto žalobcovi nemohol vzniknúť uplatnený nárok a nadväzne nemôžu byť splnené ani podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Súd prvého stupňa nepovažoval za potrebné, a aj nadbytočné, v rozpore so zásadou hospodárnosti konania skúmať existenciu škody, nemajetkovej ujmy, ako aj rozsah a námietku premlčania. Za nedôvodné a nadbytočné považoval súd prvého stupňa vysporiadavať sa s ďalšou argumentáciou žalobcu. Podľa názoru súdu prvého stupňa exekučný súd nebol povinný udeliť (vydať) poverenie, resp. rozhodnúť o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia žiadosti vzhľadom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2010 a ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku z dôvodu, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia sa nevzťahuje na rozhodnutie o exekučnom titule, ktorým je rozhodnutie rozhodcovského súdu. Rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti zákon žiadnou zákonnou lehotou nelimituje. Súd prvého stupňa konštatoval, že postupom súdu v danej veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupom. Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu, ktoré malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní, súd prvého stupňa poukázal na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. Námietku žalobcu, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť svoju pohľadávku ďalej vymáhať považoval súd prvého stupňa za nepravdivú. Poukázal na to, že zmluva o úvere, ktorú uzavrel žalobca s dlžníkom je zmluvou spotrebiteľskou. So vstupom Slovenskej republiky do európskeho hospodárskeho a právneho systému boli s účinnosťou od 1.4.2004 začlenené do Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ktorá právna úprava má základ v Smernici Rady 93/13/EHS. Súd prvého stupňa poukázal na znenie § 897f ods. 3 Občianskeho zákonníka o tom, že ak ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s tam citovanými ustanoveniami, sú neplatné po uplynutí 3 mesiacov od

nadobudnutia účinnosti zákona č. 150/2004 Z.z. Žalobca uzatvoril s dlžníkom zmluvu o úvere, ktorá obsahovala neplatné zmluvné dojednania v neprospech spotrebiteľa. Exekučné konanie bolo zastavené z dôvodu, že žalobca si z dvoch možných alternatív v základnom konaní vybral rozhodcovský súd s rozhodcovským (súkromnoprávnym) konaním a dal tak prednosť pred všeobecnými súdmi, čím sa vyhol súdnej kontrole neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktorú v základnom konaní skúma súd ex offo. Nulitný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku res iudicatae pre uplatnenie pohľadávky žalobcu na súde, žalobca mal možnosť získať iný exekučný titul v súdnom konaní, čo nevykonal a svojou nečinnosťou sám prispel k situácii, ktorú namieta v žalobe. Žalobca nepreukázal, že jeho pohľadávky sú nevykonateľné z dôvodu pochybenia okresného súdu, t.j. nebyť nesprávneho úradného postupu, došlo by k riadnemu vymoženiu jeho pohľadávky. Rozhodnutie o náhrade trov konania úspešného žalovaného odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovanému súd prvého stupňa náhradu trov konania nepriznal z dôvodu jej nevyčíslenia.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie vecí zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie vecí nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré neprípúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom. Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobcu podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či

šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejme akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offa, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Žalobca predložil ako dôkaz o vzniku škody znalecký posudok č.1/2014, ktorým je jednoznačne preukázané že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie majetku vo výške určenej posudkom. V súvislosti s tvrdeniami uvedenými v žalobe žalobca zdôraznil, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom na vznik škody a jej príčinnú súvislosť. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. z týchto dôvodov :

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Vada konania vymedzená v § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Z úradnej moci (§ 212 ods. 3 O.s.p.) odvolací súd podrobil preskúmaniu žalobcom tvrdené vady konania podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ O.s.p., keď vo veci rozhodoval vylúčený sudca a postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom.

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu. Námietačka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi Okresného súdu Trenčín JUDr. Miline Jánoškovej. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č.k. 19NcC/283/2012-10 zo dňa 19.10.2012 rozhodol, že sudkyňa JUDr. Milina Jánošková z prejednávania a rozhodovania vecí nie je vylúčená. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania vecí vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkom konania. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti predstavujúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, pretože táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednáwanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu nezodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam podľa § 114 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Ak súd prvého stupňa neurobí opatrenie postupom podľa § 43 ods. 2 O.s.p., ktorým podanie navrhovateľa (žalobcu) odmietne alebo konanie nezastaví podľa § 10 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, dochádza k tzv. príprave pojednávania. Procesnou povinnosťou súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravdila na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 O.s.p. treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 O.s.p. patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk na vyjadrenie s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote. Občiansky súdny poriadok lehotu na vyjadrenie neurčuje, ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú možno v odôvodnených prípadoch z vážnych dôvodov predĺžiť. Súbežne s opatrením, ktorým súd zasiela žalobu žalovanému na vyjadrenie, vykoná súd poučenie všetkých účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p., vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide o prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu. Ak žalovaný splní povinnosť a k žalobe a k prílohám sa vyjadrí v lehote určenej súdom, súd toto vyjadrenie bez zbytočného odkladu odošle žalobcovi.

Podľa § 123 O.s.p. účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre

úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že vyjadrenie žalovaného ktoré došlo súdu prvého stupňa dňa 4.5.2015, nemal právny zástupca žalobcu k dispozícii pred začiatkom pojednávania vo veci samej dňa 11.5.2015 a toto vyjadrenie mu bolo doručené 11.5.2015 v deň pojednávania. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa nedodrжал postup podľa § 114 ods. 2 O.s.p., keď žalobcovi doručil vyjadrenie žalovaného až dňa 11.5.2015 v deň pojednávania, a preto žalobca nemal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v tomto vyjadrení. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. K odňatiu práva na súdnu ochranu preto dochádza aj vtedy, ak sa niekto domáha svojho práva na súde, ale súdna ochrana tomuto právu nie je priznaná alebo nemôže byť priznaná v dôsledku konania súdu, ktoré je v rozpore so zákonom. Koncept spravodlivého súdneho konania vnímaný v rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj v judikatúre Ústavného súdu Slovenskej republiky vyžaduje, aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície ako je pozícia protistrany. Okrem tejto požiadavky koncept spravodlivého súdneho konania v sebe implikuje právo na kontradiktórne konanie. Nedoručenie vyjadrenia žalovaného žalobcovi vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom (I. ÚS 4/94, I. ÚS 26/94, III. ÚS 7/08, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2011, sp.zn. 5Svzn/1/2011).

Za situácie, kedy súd prvého stupňa doručil vyjadrenie žalovaného žalobcovi až dňa 11.5.2015 v deň pojednávania, pričom z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa nepochybne vyplýva, že súd prvého stupňa sa vyjadrením žalovaného zaoberal, na pojednávaní toto vyjadrenie prečítal a toto uviedol aj v odôvodnení svojho rozhodnutia, nemožno konanie súdu prvého stupňa považovať za správne. V danej veci súd prvého stupňa na prejednanie veci nariadil pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p.. Pre nariadenie pojednávania za účelom verejného prejednania veci samej na pojednávaní dňa 11.5.2015 neboli splnené podmienky zákonného postupu a spravodlivého konania. Súd prvého stupňa porušil kontradiktórnosť súdneho procesu a jeho postupom nesúladným s O.s.p. došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Právo účastníka konania vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom je obsahom čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v súdnom konaní má svoje vyjadrenie v § 123 O.s.p.. Doručenie žaloby a vyjadrenia k nej predstavujú dôležité a neopomenuteľné úkony súdu v procese riadnej prípravy súdneho pojednávania s cieľom zabezpečiť účastníkom konania účinnú a efektívnu realizáciu procesných práv priznaných zákonom s možnosťou vyvrátiť dôvodnosť žaloby i jej dodatočnú obranu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29.10.2010, sp.zn. 5Cdo/66/2010).

Konaním súdu prvého stupňa došlo k porušeniu základného práva žalobcu na súdnu ochranu, v dôsledku čoho bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.. Táto procesná vada je dôvodom, pre ktorý odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil, pretože rozsudok vydaný v konaní postihnutý závažnou procesnou vadou nemôže byť považovaný za správny.

V právnej veci považuje odvolací súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že v rozsahu obligatórneho preskúmania zistil, že ostatné procesné podmienky podľa § 114 ods. 2 O.s.p. týkajúce sa doručenia žaloby a jej príloh žalovanému do vlastných rúk a poučenia účastníkov podľa § 120 ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa vykonal.

Vzhľadom na dôvody, ktoré viedli k potrebe zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa sa odvolací súd ďalšími námietkami žalobcu uvedenými v odvolaní nezaoberal.

Súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu podľa § 226 O.s.p. nariadi na prejednanie veci pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a ich právnych zástupcov. V konaní bude postupovať v súlade s procesnými predpismi upravujúcimi postup súdu prvého stupňa, najmä § 114 ods. 2, § 117 ods. 1, § 118 O.s.p. a tých, ktoré sa týkajú vedenia konania a pojednávania, vykoná dokazovanie a vo veci rozhodne rozsudkom s náležitosťami podľa § 157 O.s.p.. Súd prvého stupňa svojím procesným postupom poskytne účastníkom konania možnosť realizovať procesné práva zaručené Ústavou Slovenskej republiky a Občianskym súdnym poriadkom (§ 123), pričom sa bude

zaoberať aj prípadnými námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodne.

V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa o trovách konania vrátane trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.